

vokset stærkt, lige det modsatte af den Henvisnen og Betydningsløshed, som det ærede Medlem Hr. Drachmann omtalte.

Om Luxembourg siger Rapporten, at dér begyndte man med et Dekret af 8. Oktober 1920, men saa kom det urolige Aar, hvor der opstod en halvrevolutionær Bevægelse, og saa afskaffede man Bedriftsraadene. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa den Bevægelse; den havde nogen Lighed med den italienske paa samme Tid, som havde Fabriksbesættelser til Formaal. Men da Krisen er overstaaet, begynder man at fortryde, at man har afskaffet Bedriftsraadene. „Beviset herfor“, hedder det i det internationale Arbejdsbureaus Rapport, „foreligger derigennem, at Organisationen af industridrivende i Luxembourg nogle Maaneder efter ovennævnte Begivenheder foreslaar sine Medlemmer, med det Formaal at fremme det gode Forhold mellem Virksomhedernes Ledelse og Arbejderne, at genindføre i deres Virksomheder Arbejderdelegerede, som imidlertid kun skulde have en rent raadgivende Virksomhed. Nogle store Virksomheder har paa denne Basis genindført en Ordning med Arbejderdelegerede“. Jeg tror, denne officielle Rapport fra selve Arbejdsbureauet danner en meget nødvendig Modvægt mod de enkelte Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Drachmann fremførte.

Jeg skal henvise ærede Medlemmer, som særlig interesserer sig for Spørgsmaalet om Bedriftsraadenes Virksomhed i Tyskland, til en Artikel i Tidsskriftet „Social Forsorg“ af cand. polit. Poul Peter Sveistrup, som, saa vidt jeg erindrer, blev sendt ud af selve Arbejdsgiverforeningen for at studere Bedriftsraadsforholdene i Tyskland. Hr. Sveistrup siger: „Den bedste og mest objektive Dom over Bedriftsraadslovens Virkninger findes i Fabrikstilsynets Beretning“. Han gennemgaar saa nærmere disse Beretninger og siger, at der ganske vist til at begynde med paa Grund af de urolige Forhold var nogen Vanskelighed, men de senere Beretninger viser, at Forholdene er blevet noget bedre. „De fleste Stridigheder om Fortolkning af Loven var bragt ud af Verden, og de nyvalgte Bedriftsraad arbejdede i stigende Grad paa at skaffe Arbejdsfred. Disse Bestræbelser gik jævnsides med, at stedse flere Arbejdsgivere forsonede sig med den nye Institution, ja mange udtalte deres Glæde over at have en ansvarlig Ledelse for Arbejderne at forhandle med.“ Se, det er et Vidnesbyrd fra en dansk politisk Kandidat.

Ærede Medlemmer, der ønsker at

skaffe sig grundig Viden om disse Ting, vil jeg endvidere henvise til et lille lige udkommet Skrift om Bedriftsraad af en dansk politisk studerende, Ib Kolbjørn. De vil dér kunne finde et helt Kapitel om Bedriftsraadenes Virksomhed i Udlandet og en hel Række Udtalelser fra forskellige Sider, Arbejdere og Arbejdsgivere. Om Forholdene i England, som det ærede Medlem Hr. Drachmann slet ikke vilde omtale — han sagde, at han ikke kendte noget til Forholdene, og de er dog ikke for Danmark de mindst interessante —, hedder det i den norske Arbejderkommissions Mindretalsindstilling — Mindretallet er Arbejdsgiverne —, at der i Juli 1923 var ca. 1 000 Bedriftsraad. Disse Raad har været „en effektiv Erstatning for den ikke længere direkte Forbindelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere“. Altsaa netop det, man ikke havde faaet selv under Fagforeningernes hundredaarige Virksomhed: den tidligere, men afbrudte, direkte Forbindelse mellem Arbejdere og Arbejdsgiver i den enkelte Virksomhed. Her har netop disse Bedriftsraad været Bindeleddet. Dette Mindretal, som altsaa er Arbejdsgivere, udtaler sig velvilligt.

Fra Tyskland foreligger der en hel Række Meddelelser — jeg nævnte før nogle. Det hedder saaledes fra Fabriksinspektionen i Berlin: „Ledelsen af de større Virksomheder har i Almindelighed forsonet sig med Oprettelsen af Bedriftsraad. Samarbejdet er derved lettet, og der har lidt efter lidt udviklet sig et taaleligt, ja i nogle Tilfælde et godt gensidigt Forhold. Bedriftsraadene har ogsaa lært at bane Vej for et Samarbejde og har medbragt en alvorlig Villie til en retfærdig Opfyldelse af deres Opgaver. Mange Arbejdsgivere har aabent erklæret, at de staar i det bedste saglige Forhold til deres Bedriftsraad, at Samarbejdet gaar udmærket eller i det mindste, at den tidligere Kampstemning“ — fra Revolutionsaaret — „er veget“. Fra Düsseldorf meddeler Fabriksinspektøren: „Alt i alt kan Dommen over Bedriftsraadene ikke fældes tydeligere end ved at fastslaa, at ogsaa det overvejende Flertal af Arbejdsgivere villigt erkender, at Bedriftsraadene har opfyldt deres vanskelige Opgave, og at den Anskuelse vinder mere og mere frem, at hvor Bedriftsraadenes Arbejde lattes gennem en klog og hensynsfuld Ledelse af Forhandlingerne, og ved at de styrkes i Følelsen af at være agtede som Arbejdernes Repræsentanter, er de egnede til at fremme den sociale Fred“. Arbejdernes Deltagelse i Valgene har været voksende.